

MEDYA TAKİP DOSYASI

17 Eylül 2025 Çarşamba

İÇİNDEKİLER

CARİ AÇIK SORUN OLMAKTAN ÇIKACAK	3
DOĞALGAZ BOLLAŞIP UCUZLAYACAK.....	4
TRUMP' IN TEMİZ ENERJİYE KARŞI HAREKETİ SÜRÜYOR.....	6
YEKA ERZİN-2 GES PROJESİNİN FİNANSMANI TAMAMLANDI.....	7

‘Cari açık sorun olmaktan çıkacak’

EKONOMİ SERVİSİ

ENERJİ ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, üretim arttıkça ve yeni keşifler buldukça enerji faturasının düşeceğine dikkat çekerek “Türkiye’yi çok farklı bir noktaya getirmiş olacağız. Dolayısıyla Türkiye’de artık cari açık, yüksek enflasyon bir sorun olmaktan çıkacak” dedi.

Adıyaman’da Türkiye Yüzyılı Buluşmaları toplantısına katılan Bakan Bayraktar, burada yaptığı konuşmada enerji talebinin arttığına ve kullanılan enerjinin büyük bir kısmının dışarıdan geldiğine değindi. Bakan Bayraktar, “Türkiye Yüzyılı’nda Türkiye’nin enerji vizyonu şudur; Türkiye’yi ne olursa olsun, hangi şart altında olursa olsun mutlak suretle enerjide bağımsız bir ülke, dışa bağımlılığı bitirip kendine yeten bir ülke haline getirmemiz lazım. Bizim hedefimiz, kızıl elmanız budur” dedi.

‘DÖVİZ CEBİMİZDE KALDI’

Bayraktar, Karadeniz’in derinliklerinde karaya 170 kilometre mesafeden deniz derinliğinin 2 bin 100 metre

olduğu yerde sondaj yapıldığını hatırlatarak konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Kendi gemilerimizle; Fatih’le, Yavuz’la, Kanuni’yle, Abdülhamid Han’la sondaj yapıyoruz. Oradaki gazı buluyoruz ve şu anda Türkiye’deki 4 milyon evde kendi gazımızı kullanıyoruz. Eskiden o gazı ne yapıyorduk? Rusya’dan, Azerbaycan’dan, İran’dan, muhtelif ülkelerden ithal ediyorduk. Dolayısıyla şimdi artık o döviz cebimizde kaldı. Üretim arttıkça ve yeni keşifler yaptıkça enerji faturası düşecek. Türkiye’yi çok farklı bir noktaya getirmiş olacağız. Dolayısıyla Türkiye’de artık cari açık, yüksek enflasyon bir sorun olmaktan çıkacak.”

‘AKKUYU SENEYE DEVREDE’

Akkuyu Nükleer Santrali’nin inşasının sürdüğüne işaret eden Bayraktar, “Önümüzdeki yıl bunu devreye alarak Türkiye’yi de nükleer santrale sahip ülkeler arasına sokacağız” ifadesini kullandı.

Bakan Bayraktar konuşmasında Adıyaman’ın bir enerji kenti olduğunun altını çizdi ve şehirde günlük 8-9 bin varillik petrol üretimi yapıldığına dikkat çekti.

DOĞALGAZ BOLLAŞIP UCUZLAYACAK

Fatih Birol

**Uluslararası Enerji
Ajansı Başkanı Fatih
Birol, petroldeki
bolluğun bir ben-
zerinin doğalgazda
da yaşanacağı-
nı söyledi.**

Sefer LEVENT

■ “Dünyadaki politik gerilim had safha-
da ancak petrol fiyatları 60 dolarlarda.
Petrolde bolluk dönemindeyiz. 2026-
2030 arasında da büyük bir doğalgaz
üretim dalgası göreceğiz. Bu da gaz
fiyatlarını aşağı baskılayacak. İthal-
atçı ülkeler önümüzdeki 5 yıl için
altın çağa giriyor.” » 7. sayfada

ENERJİ AJANSI BAŞKANI BİROL: PETROL VE DOĞALGAZDA BOLLUK DÖNEMİ YAŞIYORUZ LİDERLERİN GÜNDEMİ KRİTİK MİNERALLER

EKONOMİ NOTLARI

Sefer
LEVENT

slevent@hurriyet.com.tr

DÜNYA oldukça ilginç günlerden geçiyor. Bir tarafta teknolojinin olağanüstü hızıyla değişime ayak uydurmaya çalışıyoruz diğer tarafta ilkelikten kalma savaş olgusuyla tekrar yüzleşiyoruz. 1 Eylül 2015'ten bu yana Paris merkezli Uluslararası Enerji Ajansı'nda başkanlık görevini yürüten Fatih Birol dünyadaki değişimi en yakın gözlemleyen isimlerden biri. Geçtiğimiz günlerde yaptığımız görüşmede bu konuyu şu sözlerle özetledi:

"200 yıl kadar önce kömür çağı vardı. Sonra petrol ve doğalgaz çağı yaşadık şimdi dünya bir elektrik çağına giriyor. Yapay zeka için, elektrikli araçlar için klimalar vs herşey için elektriğe gerek var. Onun için elektrik talebi şimdiye kadar görmediğimiz şekilde hızla artıyor. Peki hangi ülke önde dersiniz, Çin elektrik santrali kurma konusunda açık ara herkesin önünde."

Elektrik üretimi yarışında önde koşan Çin'in önümüzdeki dönem için kuşandığı tek silah bu değil. Fatih Birol bu noktada sözü kritik minerallere getirip şunları söyledi:

"1970'lerde petrol ne kadar önemli bir emtia ise günümüzde kritik mineraller de o kadar önemli olmaya başladı. Elektrikli otomobillerden tutun

dronelara jetlere, uçaklara, çiplere hatta yapay zekâyâ kadar her noktada kritik mineraller devrede. Ve kritik minerallerde tek bir ülkenin, yani Çin'in muazzam bir hakimiyeti var. Çin bazen bu minerallere ihracat sınırlaması getiriyor, tüm dengeler bir anda değişiyor. Mesela geçtiğimiz günlerde galinyum diye bir metalde oldu bu, dünya otomotiv piyasalarında büyük bir paniğe yol açtı. Çünkü arz zinciri büyük bir tahribata uğruyor."

Kritik mineraller konusunda dünyada bir kırılganlık oluştuğuna dikkat çeken Fatih Birol "Çünkü Batılı ülkeler bu işi bugüne kadar Çin'e bırakmışlar üretim için hiçbir adım atmamışlar. Bir ülkeye bağlı

Fatih Birol

olmanın ileride doğurabileceği, ekonomik ve belki de jeopolitik kaygılardan dolayı bütün uluslararası toplantılarda kritik mineraller bir numaralı konu olmaya başladı. Ben birçok uluslararası zirveye gidiyorum, birçok devlet başkanı ile görüşü-

yorum. Birkaç yıl öncesine kadar iklim değişikliği en önemli 4-5 konudan biriymişken giderek önemini kaybediyor. Bu da maalesef orman yangınları, kuraklık ve sel felaketleri gibi iklim değişikliğinin etkilerinin her geçen gün arttığı bir dönemde oluyor. Kritik mineraller ise yukarı doğru tırmanıyor. Çünkü kritik mineraller tamamıyla enerji ve ekonomik güvenliği bire bir etkilediği için ülkeler buna çok önem vermeye başladı. 'Hep beraber ne yapabiliriz, bu konuda nasıl adım atabiliriz' diye bir gündem maddesi oluştu. Amerika'ya da gitsem, Hindistan'a ya da gitsem, Hindistan'a ya da Kore'ye de gitsem, Avrupa'da da aynı sorunla karşılaşırız" diye konuştu.

Türkiye'ye iki iyi haber: Petrol ve doğalgaz

ULUSLARARASI
Enerji Ajansı

geçtiğimiz günlerde petrol görünüm raporu yayınlandı. Fatih Birol raporda dikkat çeken noktaları şöyle özetledi:

"Biz iki sene önce dedik ki 'petrol piyasalarında bir bolluk dönemine giriyoruz ve böylece fiyatlarda makul seviyeler göreceğiz.' Şu anda dediğimiz aynen çıktı, Ortadoğu'da savaşlar oluyor, dünyada politik gerilim had safhaya geldi ancak petrol fiyatları 60 dolarlarda. Petrolde bolluk dönemine girdik. Bunun iki nedeni var. Birincisi petrol talebi zayıflıyor.

Geçmişte petrol yılda 1.5 milyon varil büyüyordu şimdi 700 binlere geriledi. Çin'in elektrikli araçlara geçmesiyle birlikte petrol talebinde ciddi düşüş oldu. İkincisi OPEC dışındaki pek çok ülkeden deyim yerindeyse zebil gibi petrol piyasaya giriyor Petrol üretimi arttı. Amerika, Kanada, Brezilya, Guyana bu konuda başı çekiyor."

Petrol arzının artmasının Türkiye gibi petrol ithal eden ülkeler için son derece güzel bir haber olduğuna vurgu yapan Fatih Birol, bunun cari açığımıza da ilaç olacağını söyledi. Ardından bir müjdeli

haber daha verdi:

"2026 ile 2030 arasında Amerika, Kanada ve Katar'ın muazzam miktarda üretim sağlayacak doğalgaz projeleri hemen hemen aynı anda bitiyor. Büyük bir doğalgaz üretim dalgası göreceğiz. Bu da doğalgaz fiyatlarını aşağı doğru baskılamaya başladı bile. Yani doğalgazda da bir bolluk dönemine; tüketici, ithalatçı ülkeler açısından önümüzdeki beş yıl için altın çağa giriyoruz. Çok büyük jeopolitik gelişmeler veya savaşlar olmazsa bu durum şimdilik değişmeyecek."

Trump'ın temiz enerjiye karşı hareketi sürüyor

ABD Başkanı Donald Trump'ın yenilenebilir enerji teşviklerini kısıtlaması ve yeni deniz üstü rüzgâr sahalarının kiralanmasını durdurmasının, sektörde belirsizlik yarattığı, yatırımları ve istihdamı tehdit ettiği belirtiliyor. Trump, ocakta göreve başlamasından bu yana yeni deniz üstü rüzgâr sahalarının kiralanmasına moratoryum getirirken federal arazilerdeki tüm rüzgâr ve güneş enerjisi projelerine de İçişleri Bakanlığı onayı şartı koydu. Trump, 4 Temmuz'da imzaladığı "One Big Beautiful Bill" yasasıyla rüzgâr ve güneş enerjisi projeleri ile elektrikli araçlara sağlanan vergi teşviklerini daraltırken geçen ay ABD Ulaştırma Bakanlığı, ülke genelinde 12 deniz üstü rüzgâr projesine ayrılan toplam 679 milyon dolarlık fonu iptal ettiğini açıkladı. Söz konusu adımlar, eski ABD Başkanı Joe Biden'ın 2022'de yürürlüğe koyduğu ve temiz enerji yatırımlarında rekor seviyeleri beraberinde getiren Enflasyonu Düşürme Yasası'ndan keskin bir dönüş anlamına geliyor.

Yatırımlar beklemede

ABD'de 2024'te yeni rüzgâr kurulumları son yılların

en düşük seviyesinde gerçekleşti. Danimarkalı Orsted şirketi Rhode Island eyaletinde neredeyse tamamlanmış Revolution Wind projesini federal iş durdurma kararı sonrası askıya almak zorunda kaldı. Amerikan Yenilenebilir Enerji Konseyi Başkanı Ray Long Revolution Wind projesinin durdurulmasını "son derece yıkıcı bir hata" olarak nitelendirerek, "Projeler yüzde 80 tamamlanmışken bile taahhütlerin yerine getirilmeceği mesajı veriliyor. Bu yatırımcılar için ürkütücü bir sinyal" ifadelerini kullandı. BloombergNEF'in verilerine göre, ABD'nin yenilenebilir enerji yatırımları yılın ilk yarısında önceki altı aylık döneme kıyasla yüzde 36 azalarak yaklaşık 20,5 milyar dolara geriledi. Yenilenebilir enerji projelerine teşvik veren AB-27 ülkelerinde ise aynı dönemde yatırımlar yüzde 63 artışla 30 milyar dolara yaklaştı. Fransız Uluslararası İlişkiler Enstitüsü Enerji ve İklim Merkezi araştırmacısı Thibault Michel, ABD'nin son yıllarda temiz enerji yatırımları açısından cazip olduğunu ancak Trump'ın son açıklamalarının sektörde belirsizlik yarattığını söyledi. Michel, Trump'ın

rüzgâr ve güneş enerjisine yönelik kuşkuculuğunun artık reddiye dönüşüğünü belirterek, "Rüzgâr ve güneş enerjisi tedarik zincirinde kaybolan istihdam petrol ve gazla geri gelmeyecek. Çoğu araştırma, aynı miktarda enerji için yenilenebilir kaynakların fosil yakıtlardan daha fazla istihdam sağladığını ortaya koyuyor" dedi. ABD'de geçen yıl rüzgâr enerjisi kurulumlarının son yılların en düşük seviyesinde gerçekleştiğini aktaran Michel, birçok projeye ilişkin nihai yatırım kararının yönetimin sıkılaştırdığı kurallar nedeniyle beklemede kaldığını kaydetti.

YEKA Erzin-2 GES projesinin finansmanı tamamlandı

Cem Aşık

IC Enterra Yenilenebilir Enerji, Hatay'da inşa ettiği 100 MW kapasiteli YEKA Erzin-2 Güneş Enerjisi Santrali (GES) için Asya Altyapı Yatırım Bankası (AIIB) ve Türkiye Sınai Kalkınma Bankası (TSKB) ile toplam 65 milyon ABD doları tutarında finansman anlaşmasını tamamladı.

Türkiye'nin enerji dönüşümünde öncü rol üstlenen **IC Enterra**, bu finansmanla YEKA Erzin-2 GES yatırımlarına hız kazandırıyor. Santralin yıllık ortalama 248 bin MWh elektrik üretmesi öngö-

rülüyor, bu da yaklaşık 155 bin hane-
nin enerji ihtiyacını karşılaya-
cak kapasiteye denk geliyor. Ay-
rıca, santral yılda 157 bin ton karbon
emisyonunun önlenmesine katkı
sağlayarak Türkiye'nin sürdürüle-
bilir elektrik arzına önemli bir des-
tek sunacak.

IC Enterra Yenilenebilir Enerji CEO'su **Cem Aşık**, "Yatırımlarımıza hız verdiğimiz bu dönemde, AIIB ve TSKB gibi güçlü finansal kurumlarla gerçekleştirdiğimiz iş birliği bizim için büyük bir anlam taşıyor. Erzin-2 GES, yalnızca **IC Enterra**'nın büyüme yol haritasında stratejik bir yere sahip olmakla kalmıyor. Aynı zamanda Türkiye'nin enerji arz güvenliğine katkı sağlayan, sürdürülebilir büyümeyi ve bölgesel kalkınmayı destekleyen bir yatırım olarak öne çıkıyor.

Bu anlaşma sayesinde kredi maliyetlerimizi düşürürken vade avantajı da elde ettik. Böylece gelecek dönemde gerçekleştireceğimiz yeni yatırımlar için de daha sağlam bir finansal zemin oluşturmuş olduk. 2023'te büyük bir felaket yaşayan Hatay'da ekonomik ve sosyal hayatın yeniden canlanması-na katkı sunacak bir projeyi hayata geçirmekten de büyük gurur duyuyoruz. YEKA Erzin-2 GES ile Türkiye'nin sahip olduğu yüksek güneş potansiyelini değerlendirerek karbon salımlarını azaltıyor, gelecek nesiller için temiz, güvenilir ve erişilebilir enerji kaynaklarını güvence altına alıyoruz" dedi.